Universitätsbibliothek Paderborn

Summmula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri Raymundi

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Quid est symonia

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Visual Library

p̄nis. Ibi dicūt aliq̄ q̄ p̄us loq̄bat̄ de occulto furto. ſ; hic loquit̄ de mani-
feſto ſpolio. ſ; melius ſcḋm p̄dicta dr̄ q̄ hic loq̄t̄ tp̄e nc̄citatis. ſ. qñ vxor fa-
milia ⁊ pueri al's nō p̄ñt nutriri. ſ; p̄us loq̄bat̄ de tp̄e poſſibilitat; qñ mu-
lier p̄t recedere a raptore ⁊ al's p̄t ſe nutrire. tūc q̄uis mō nō dz ei ↄmorari

.i. rē ſacrā .i. ſymoniacus
Si vendis vel emis ſacrum ſymon incipis eſſe
.i. ↄſenſum s^e ſymoniā fieri
Conſilium ſi tu das vel permittis es idem
.i. ſup̄ior .i. ſymoniā .i. impedire
Si prelatus es et poteris ſcelus hoc reuocare
.i. ſymoniaci p̄latū iudicet
Nec reuocas. pena ſymonis te puniat equa
s^e tuus tua .i. german⁹ .i. dona
Si pater aut mater vel amicus munera dant. te.
.i. te neſciente .i. cognoſcis
Non procurante. dum noueris hec data pro te
.i. de cetero .i. bn̄ficio
Amplius eccleſie tali deſiſte preeſſe

¶ Caplm̄ q̄rtū in q̄ vult determinare de ſymonia Et ↄtinuat̄ ad p̄cedē-
tia ſic. poſtq̄ʒ autor determinauit de furto rapina ⁊ bello. h̄ determinat de
ſymonia Et p̄t in tot p̄tes diuidi q̄t ſt; caſus poſiti de ſymonia .p̄tes in-
fra dicent̄. Dicit ergo p̄mo ſic. ſi tu emis vel vēdis rē ſacrā eris ſymonia-
cus. ⁊ ſi tu es p̄latus ⁊ admittis q̄ tui ſubditi h̄ faciūt ⁊ potes reuocare ⁊
nō facis etiā eris ſymoniacus vel puniēdus tāq̄ʒ ſymoniacus. Etiā ſi pat̄
tuus vel mater vel aliq̄s alter dat pecuniā vel munus. ⁊ p̄ illud munus p̄-
curat tibi aliquā eccl'iam te ignorāte. tūc poſtq̄ʒ tu p̄ceperis tūc inmedia-
te debes illā eccl'iam relinq̄re ⁊ ampli⁹ ei nō p̄eſſe. ⁊ oīa p̄cepta debes redde-
re. qḋ ſi nō feceris ſymoniacus eris. ⁊ p̄ tali facto cū tali eccl'ie friuole vis
p̄eſſe eternal'r dāna beris Et hoc de intentōe oīm iuriſtaꝝ

☞ Primo nota ſymonia ſic deſcribitur Eſt ſtudioſa cupiditas vel vo-
lūtas emēdi vel vendēdi aliqḋ ſpūale vel qḋ annexū eſt ſpūali. Dicit̄ pri-
mo (ſtudioſa cupiditas) q̄ ſi alicui ↄfert̄ bn̄ficiū nō ſtudioſa cupiditate
ip̄e nō eſt ſymoniacus. verbi gratia. ſi parētes alicuius dederūt pecuniā p̄
bn̄ficio ip̄o ignorāte. ip̄e nō cenſet̄ ſymoniacus. ſ; talis ſtatim poſtq̄ʒ ſcit ⁊
p̄cipit dz reſignare eccl'iā ⁊ de p̄ceptis ſatiſfacere Dicit̄ ſcḋo (voluntas)
q̄ ſola volūtas facit ſymoniacū. v̄bi grā. tu habes volūtatē emēdi bn̄ficiū
⁊ l; nō emis. tūc etiā ſymoniacus es corā deo. q̄ ſicut hō p̄ ſolā volūtatē
reddit̄ vſurarius. ſic p̄ ſolā volūtatē hō etiā reddit̄ ſymoniacus. Dicit̄ ter-
tio (emēdi vel vēdēdi) p̄ hoc excludit oēm ↄtractū aliūde nō ſatiſfactū. ſ;
aliq̄ cū pacto interueniēte. Dicit̄ q̄rto (ſpūale) nā ſi vēdit̄ domus vl' ager
ab aliq̄. talis ab eo nō cenſet̄ ſymoniac⁹ Dicit̄ vltimo (vel annexū ſpūali)
ſicut eſt ius patronatus. q̄ hoc nō eſt ſpirituale ſed annexum ſpūali Nō ē
q̄ ius patronatus nō ſolum dat̄ clericis ſed etiā laycis. ergo eſt quoddam
annexum ſpirituali

☞ Scđo notãdũ. lr̃a dr̃. dans ꝯſiliũ eſt ſymoniacus Rõ eſt iſta. qꝛ re-
us ⁊ ꝯſentiẽs pari pena puniẽdi ſunt. ergo dans ſymoniaco ꝯſiliũ cenſet̃
eſſe idẽ cũ eo. vt Raymũdus manifeſte rãgit in textu

☞ Tertio notãdum. ſymonia fit ſm̃ iura decretalia qñ munus datur ꝓ
re ſpũali. Pro quo notãdum. ꝙ munus eſt triplex Nam quoddam ẽ mu-
nus a manu. quoddã a lingua. ⁊ quoddã ab obſeq̃o. Vñ munus a manu
fit ꝑ pecuniaꝝ largitõem Sed munus lingue fit ꝑ petitiões ⁊ ꝑ ꝑ̃camina
vt ſi aliq̃s rex vel ꝑnceps petit aliquem vt ferat tali tale bñficiũ. tũc ibi fit
munus a lingua Sic tũc q̃dam doctores iuris dicũt ꝙ iſti dicũtur ſymo-
niaci. Rõ eſt. qꝛ iſte ꝑ̃ces ſunt ſicut vnũ mandatũ. Sꝫ ſi aliq̃s ſimplex hõ
vel miles petat ꝑncipẽ vel regẽ vel aliquẽ dñm magnũ vt tali daret benefi
cium tũc nõ dr̃ ſymoniacus. ſed ſimpliciter dat tal' illud bñficium propter
ꝑ̃ces vel ꝑ̃camina Sꝫ munus ab obſeq̃o fit vt ſi aliq̃s alteri ſeruiret ⁊ pro
illo ſeruitio daret ei ſeruitiũ ſpũale ꝓpter hoc nõ eſſet ſymoniacus Ex quo
tũc elicit̃ ꝙ ꝑmo mõ munus facit ſymoniacũ. ſ. munus a manu

☞ Quarto notãdũ. ꝙ munera pñt dari licite q̃nqꝫ modis. Primo mõ
gratis Pro q̃ eſt ſciẽdũ. ad hoc ꝙ munera gratis dent̃ ꝯſideratur quattu-
oꝛ modis Primo ꝯſiderat̃ qualitas dantis Secundo q̃litas accipientis.
verbi gratia vt ſi pauꝑ dat diuiti aliquod munus tunc habet̃ ſuſpitio de
eo. qꝛ diues dꝫ dare pauperi Tertio ꝯſiderat̃ q̃ntitas muneris dati vtruꝫ
ſit magnũ vel paruũ munus. Quarto ꝯſiderat̃ qualitas tp̃is. verum tũc
dat qñ bñficiũ vacat vel an dat añqꝫ beneficiũ vacat. ⁊ quouis mõdo ꝯtin
gat tũc ſꝑ eſt ſuſpitio. ¶ Scđo mõ munus a manu licite dari p̃t alicui pro
officio ꝯplendo ad qđ talis non eſt obligatus. verbi gr̃a ſi aliq̃s tranſiẽs
ad curiam rhomanã dat vni q̃ttuoꝛ groſſos vel ſolidos vt ꝯpleat bñficiũ
ſuũ curiã intrãdo ⁊ tẽtando bñficium ad qđ ip̃e obligat̃. ⁊ ſic tũc vicarius
ſuus nõ iudicat̃ ꝓpter hoc ſymoniacus ¶ Tertio mõ munera pñt dari lici
te ꝓ operibꝫ licitis ⁊ debitis. verbi gr̃a. ep̃s vel archidyaconus ꝯſecrãs ec
cleſiam ille p̃t recipere munus moderatũ. ꝓpter hoc tamẽ nõ cenſet̃ ſymoni
acus ¶ Quarto munera pñt dari ad redimẽdũ exactões. vbi gr̃a. vt ſi ali
q̃s eſt tenens res eccl'ie ꝑ longũ tp̃s. mõ aliq̃s ſacerdos nõ p̃t ab ip̃o alie-
nare tales res eccl'ie. nec ꝑ iudiciũ nec aliqđ aliud niſi ꝓpter munera vel pe-
cunias. mõ ſi ſacerdos dat munera tali ꝓ iſta re ſpũali. ꝓpter hoc nõ cenſet̃
ſymoniacus ¶ Quinto munera dant̃ licite ꝑ elemoſynaꝝ largitõem. hoc
eſt ꝓ vita eterna ꝯſequenda. ⁊ iſta dr̃ aliqđ ſpũale. qꝛ nihil eſt ſpũalius vi-
ta eterna. ⁊ ꝓpter hoc talis nõ reddit̃ ſymoniacus Et ſic pꝫ qualiter mune
ra poſſunt dari quinqꝫ modis

☞ Quinto eſt notãdũ. dictũ eſt ꝑ̃us ꝙ munus ab obſeq̃o fit abſqꝫ ſymo
nia. Pro q̃ tñ eſt ſciẽdũ. ꝙ obſequiũ eſt duplex. nã quoddã eſt obſequium
coꝛꝑale. quoddã ſpũale. Coꝛꝑale eſt duplex. nã quoddã eſt obſeq̃um coꝛ
poꝛale honeſtũ. quoddã inhoneſtũ. Honeſtum eſt. vt ſi aliq̃s ſeruit ep̃o ꝓ
bono ep̃i ⁊ totius dyoceſis. ⁊ poſt hoc trãſeat ad curiã rhomanã ſeu obti
neat bñficium ꝑ talẽ ep̃m. ꝓpter hoc talis nõ cenſet̃ ſymoniacus Sed obſe
quium inhoneſtũ eſt qued eſt ꝯtra deum. ⁊ ꝓpter tale obſequiũ aliq̃s red
ditur ſymoniacus Sed in obſequijs ſpũalibꝫ nullus debet ſeruire pro bene
ficijs niſi alicui beneficio eſſet annexũ officium. ſic ꝙ illud officium tenetur

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN